

Handläggare: Anna Lindskog
Telefon: 08-508 25 156

Till
Socialnämnden

Remissvar avseende "Motion (2012:46) om fler personliga ombud för personer med psykisk funktionsnedsättning"

(1 bilaga)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden hänvisar till detta tjänsteutlåtande som svar på rubricerade motion
2. Socialnämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen
3. Ärendet föreslås omedelbart justerat

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Fredrik Jurdell
Avdelningschef

Sammanfattning

Stefan Nilsson och Jonas Eklund (båda MP) föreslår i en motion att tillgången till personliga ombud i Stockholm stad förstärks så att den motsvarar behoven och att antalet personliga ombud i staden utökas till minst 20 tjänster samt att den lokala förankringen av personliga ombud i stadsdelsförvaltningarna ska fortsätta.

Då endast en av stadens fyra verksamheter (enheten för hemlösa ej medräknad) uppger att de har kö bedömer förvaltningen att antalet personliga ombud i nuläget huvudsakligen motsvarar stadens behov. En klar majoritet av ärendena som ombuden driver handlar om ekonomiska problem och samverkan med Försäkringskassan eller stadens försörjningsstöd.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid förvaltningens avdelning för stadsövergripande sociala frågor. Rådet för funktionshinderfrågor har behandlat ärendet den 11 april.

Bakgrund

Stefan Nilsson och Jonas Eklund (båda MP) har lämnat en motion om fler personliga ombud för personer med psykisk funktionsnedsättning. Yttrandet ska lämnas senast den 19 april 2013.

Ärendet

Personliga ombud (PO) är till för att hjälpa personer med psykisk funktionsnedsättning att söka och samordna vård, stöd och service. Reformen med personliga ombud genomfördes i samband med psykiatrireformen 1995. Personliga ombud finansieras delvis med statsbidrag. Statsbidraget täcker från ca en tredjedel till hälften av kostnaderna för verksamheten. I stadsdelsförvaltningarna står socialpsykiatrin för övrig finansiering av verksamheten.

Sedan den 1 september 2011 drivs personligt ombud av stadens stadsdelsförvaltningar. Ombuden är organiserade i stadsdelsförvaltningarna enligt följande:

- Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Skarpnäck, Hägersten-Liljeholmen, Skärholmen och Älvsjö delar på fem ombud. Skarpnäck är samordningsansvarig.
- Södermalm, Norrmalm, Östermalm och Kungsholmen delar på tre ombud. Östermalm är samordningsansvarig.
- Bromma, Hässelby-Vällingby och Rinkeby-Kista delar på två ombud. Hässelby-Vällingby är samordningsansvarig.
- Spånga-Tensta har ett ombud.

Utöver ovanstående ombud har Enheten för hemlösa två ombud, den verksamheten är upphandlad och drivs av Stockholms stadsmission.

När reformen infördes beräknades behovet till ett personligt ombud per 30 000 invånare. Socialstyrelsen visade 2006 i skriften "Det lönar sig – ekonomiska effekter av verksamheten med personliga ombud" att det är samhällsekonomiskt lönsamt att satsa på personliga ombud.

Stefan Nilsson och Jonas Eklund föreslår i motionen att tillgången till personliga ombud i Stockholm stad förstärks så att den motsvarar behoven och att antalet personliga ombud i staden utökas till minst 20 tjänster samt att den lokala förankringen av PO i stadsdelsförvaltningarna ska fortsätta.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Personliga ombud infördes i samband med psykiatireformen och det fanns ett behov av att stärka samverkansvägarna mellan kommun och landsting. Ombudens uppdrag bestod då ofta i att säkerställa att respektive part tog sitt ansvar. 2013 har bland annat lagstiftningen kring samverkan stärkts och kommun och landsting har numera, om den enskilde så önskar, möjlighet att kalla varandra till upprättande av samordnad individuell plan.

Förutom att samverkan mellan huvudmännen har förbättrats avsevärt sedan verksamheten med personliga ombud infördes så beskriver ombuden även en förändrad målgrupp. I nuläget är det i huvudsak personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning eller depression som använder sig av personligt ombud. Mellan 50 och 80 procent av uppdragen handlar om försörjning. Problem med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen eller kommunens försörjningsstöd är i klar majoritet bland de uppdrag som ombuden rapporterar.

Av stadens fyra verksamheter med personliga ombud (Enheten för hemlösa ombud ej medräknade) är det endast ett område, Hässelby-Vällingby, Rinkeby-Kista och Bromma, som rapporterar att de har kö och delvis svårt att hinna med sina ärenden, de har även fler ärenden i snitt per ombud än övriga verksamheter. Övriga områden beskriver en verksamhet där de som söker kontakt med ombuden kan påbörja sitt ärende inom 1-3 veckor. Ombuden har i snitt 15-21 ärenden var vilket ligger väl i linje med Socialstyrelsens rekommendationer.

Utifrån det faktum att frågor kring ekonomi och samverkan med försörjningsstöd och Försäkringskassan är de vanligaste frågorna för ombuden kan noteras att majoriteten av uppdragen inte handlar om socialpsykiatri. Många andra verksamhetsområden/myndigheter än kommunens socialpsykiatri vinner på en välfungerande ombudsverksamhet och det borde därmed finnas förutsättningar att involvera även andra i verksamheten.

Bilaga

Motion (2012:46) om fler personliga ombud för personer med psykisk funktionsnedsättning